

Pražský deník a dalších 10 regionálních mutací, 23. 3. 2015

Naučit se znovu chodit? Chce to trpělivost, pevnou vůli, odhodlání a virtuální realitu

Rehabilitační klinika Malvazinky je jedním z nejmodernějších zařízení v Česku. Ročně vrátí do života desítky lidí, kteří přišli o končetinu

MARTIN VANĚK

Prha – Chodím, tedy jsem? Otázka která nikdy nepadne. Odpověď, která se musí pročit. Radek Berky poskočil na trampolíně a opět přistál na pevné zemi. Trochu zavrazoval. Sebevědomé počínání černovláseho muže na překázkové dráze sklidilo umalé pohledy. Učí se totiž znovu chodit. Před rokem a půl přišel vřakovodci z Krup na Vitavou o nohu. Jedno mízní zakončení... a tvrdý pád pod vagon.

S protézou teď kráčí, hopsá, balancuje a usmívá se. Titulů máloho šlechtika ani nále jiného nerbyvá. Deprese si sice prošel, ale masí fungovat, teďgry hlavně pro svou rodinu. „Největší strach jsem měl, že na tu stranu, kde mi chybí noha, propadnu.“ popisuje lehor zadržchaný své první krůčky v tělocvičně Rehabilitační kliniky Malvazinky. „Ale člověk se to prostě naučí, nevim, jak to přesně vysvětlit,“ dodává a postupuje k dalším nástrahám rehabilitačního dráha.

S „dektivním pátráním“ po ztracených pohybech tady v Malvazinkách začínají po měrné brzy, prakticky ihned po amputaci. „Všechny potřebné kroky je třeba zahájit ihned, jakmile to zdravotní stav pacienta dovolí. Ztráta dolní končetiny je velmi významný zásah do celé stability těla. Bezprostředně po operaci by měl člověk začít pracovat na své končetině,“ upřesňuje příměrně místního rehabilitačního oddělení Libor Musil.

Jedním z jeho „světců“ je právě Radek Berky, který berke odhodlání do kóna už čtvrtý den. Prošel si stejnou léčbou jako ostatní pacienti. Například předprotetickou terapii, která se věnuje péči o pahýl, otok, jírnu a tvar pahýlu. Musel posilovat zbyvajcí končetinu nebo bandážovat pahýl. Všechno zvládl. Po roce a půl může motivovat čestné členy terapeutické skupiny.

Malvazinkami protě ročně pětibílně stovka pacientů. Podle fyzioterapeutky Hany Kohoutové potřebují na zvládnutí chůze bez opory pětibílně měsíc. „Celkový program je časově náročný, ale pětibílně výsledky. Pacienti zpravidla denně rehabilitují po dobu tří až čtyř týdnů,“ poznamenává fyzioterapeutka,

TĚLOCVIČNA kliniky Malvazinky. „Trampolínou už zvládl,“ říká Radek Berky (na snímku). Foto: Deník/ Deník Štěpán Chl

po amputaci dolní končetiny.

Na cestě plně kroků, skoků a pádů využívají moderně vybavené kliniky celou řadu pomůcek, které náročný proces zefektivňují. Jednou z možností je využití virtuální reality. Senzory snímají konkrétní pohyby, přičemž pacient plní úkol. De facto se jedná o virtuální hru,“ nastiňuje primář Libor Musil. Procvičovaný pohyb není samostatný a pacient je podvědomě více motivován.

Kvalitního terapeuta však sebestlepší stroj nenahradí. Každý člověk má totiž své specifické potřeby a chybějící pravá ruka je něco jiného pro právníka, leváka, sportovce nebo písařku. Rehabilitace je tak o nalezení rovnováhy v tom nejširším slova smyslu. „Rádeme díraz na to, aby se lidé léčili s určitým cílem návratu domů a do zaměstnání. Zdravotnická péče se dříve soustředila především na akutní péči, ale mění se kvůli, což pacientem dává,“ doplňuje Libor Musil. Stále však máme co dohánět.

Radek Berky se již k práci u dráhy nevrátil. Chce se naplno věnovat rodině. Rád by se také pustil do sportování, ale stejně jako u mnoha jiných lidí s podobným osudem, bez sponzora to asi nepůjde. Vždyť jen technologicky dokonalejší umělá protěza vyjde na sedm set tisíc korun. A to je pro člověka odkázaného na invalidní dáchod takřka nereálný sen.

Rehabilitační hodina na Malvazinkách skončila. Na tvářích účastníků je znát únavu. Byla to jedna z těch každodenních vysokohorských túr, které v silovně a v parku společně podnikají. Širších z pádu do života bez pohybu, ale v očích této party odhodlaných lidí už nenajdete. Teď jde o život. Strach z pohybu bez života se totiž překonává mnohem složitěji.

Počet amputací

První amputace končetin proběhly již v období 5 000 let př. n. l. a řadí se tak k nejstarším chirurgickým výkonům. Při srovnání počtu amputací v Česku během několika posledních desetiletí je zřejmé, že jejich počet neustále roste. Ještě koncem 90. let bylo ročně prováděno zhruba 3 700 amputací, v roce 2008 toto číslo vzrostlo již na 8 170 zákroků